

Kvalitetsrapport: Elevens utveckling mot målen

Vuxenutbildningen

**Gymnasie- och
vuxenutbildningsförvaltningen**
Kvalitets- och
utvecklingsavdelningen

Upprättad: 2023-03-13
Diariernr: GYVF-2023-452
Ansvarig: Utbildningschef

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Uppföljning av skolans uppdrag	3
2 Kommunal vuxenutbildning i Malmö stad	4
2.1 Organisation och utbud	4
2.2 Vuxenutbildningens pedagogiska stödorganisation	9
2.3 Rektors ansvar	10
3 Genomförande och resultat	11
3.1 Kunskaper, bedömning och betyg	11
3.2 Utbildningsval – arbete och samhällsliv	12
3.3 Genomförda satsningar under 2022	12
3.4 Resultat och analys	18
3.4.1 Kommunal utbildning i svenska för invandrare	19
3.4.2 Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå	22
3.4.4 Kommunal vuxenutbildning allmänna kurser på gymnasial nivå	24
3.4.5 Yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning i egen regi	25
3.4.6 Kommunal vuxenutbildning på entreprenad	27
3.4.7 Kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning	28
4 Avslutande kommentarer	28
Bilaga	30

1 Inledning

Skolväsendet vilar på demokratins grund. Skollagen¹ slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Undervisningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

I läroplanen för vuxenutbildningen² beskrivs hur utbildningen ska förmedla kunskaper och möjliggöra elevernas fortsatta studier eller övergång till arbete. Vuxenutbildningen ska förmedla sådana kunskaper som utgör den gemensamma referensramen i samhället och som utgår från de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna.

Vuxenutbildningens målgrupp är heterogen och eleverna är individer med mycket olika förutsättningar. Även elevernas mål med utbildningen kan variera kraftigt. Vuxenutbildningen ska stödja de elever som under sin studietid har behov av att kombinera utbildning och arbete. Flexibilitet ska alltid eftersträvas när det gäller utbildningen och det kan handla om plats för utbildningens genomförande, tid, studietakt, studieform och sätt att lära.³

1.1 Uppföljning av skolans uppdrag

Ett systematiskt kvalitetsarbete ska, enligt skollagen⁴, genomföras både på huvudmannanivå och på enhetsnivå. Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Huvudmannans ansvar innebär bland annat att fördela resurser och organisera verksamheten utifrån lokala förutsättningar, så att de nationella målen kan uppfyllas.⁵

Huvudmannans ansvar för elevers inflytande, trygghet och studiero, stöd och likvärdighet, frånvaro och avbrott, genomströmning samt övergångsarbete följs upp under året i separata rapporter och promemorior. Rapporter och promemorior kompletteras med en kvalitetsdialog där gymnasie- och

¹ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 20 kap

² Läroplan (Lvux12) för vuxenutbildningen - Skolverket

³ Läroplan (Lvux12) för vuxenutbildningen - Skolverket

⁴ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 20 kap 3 §

⁵ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 20 kap 8 §

vuxenutbildningsnämnden (nämnden, i resterande del av rapporten) möter vuxenutbildningens rektorer.

Kvalitetsrapporten: Elevers utveckling mot målen för vuxenutbildningen utgår från skollagen⁶, läroplanen för vuxenutbildning⁷ samt förordningen om vuxenutbildning⁸ och utvärderar nämndens arbete med kommunfullmäktigemålen inom målområdet Utbildning och arbete. I kvalitetsrapporten ingår att följa upp måluppfyllelsen, verksamheternas arbete med elevens stöd och stimulans i sitt lärande⁹, elevens utveckling av kunskap och kompetens¹⁰ samt verksamheternas lokala kompetensförsörjning till arbetslivet¹¹.

Föreliggande rapport beskriver och analyserar resultatet endast för de elever som under 2022 har fullföljt sin utbildning. I promemoria om avbrott, vilken lyftes i augustinämnen 2022 (2022-09-02) redogörs för, och analyseras, elevers studieavbrott. Då andel avbrott, och därmed andel elever som påbörjar utbildningen men aldrig når betyg, är hög, är det viktigt att ha i åtanke att denna aspekt av elevers utveckling mot målen, inte avhandlas i denna rapport. Detsamma gäller genomströmningen inom vuxenutbildningen, vilken lyftes i januarinämnden 2023 (2023-01-27).

2 Kommunal vuxenutbildning i Malmö stad

I kommande avsnitt presenteras vuxenutbildningens organisation och utbud, dess pedagogiska stödorganisation samt rektors ansvar.

2.1 Organisation och utbud

Den kommunala vuxenutbildningen bedrivs i huvudsak i egen regi. En mindre del av utbildningen bedrivs på entreprenad via externa utbildningsanordnare. I egenskap av huvudman för upphandlad utbildning kvarstår rektors ansvar enligt skollagen.

⁶ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap

⁷ Läroplan (Lvux12) för vuxenutbildningen - Skolverket

⁸ Förordning (2011:1108) om vuxenutbildning Svensk författningssamling 2011:2011:1108 t.o.m. SFS 2022:1623 - Riksdagen

⁹ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 20 kap 2 §

¹⁰ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 20 kap 3 §

¹¹ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 20 kap

De större enheterna inom Komvux Malmö är fysiskt placerade på Spårväggsgatan (tidigare Södervärn) och Kungsgatan 44. Vuxenutbildningen leds på verksamhetsnivå av rektorer och sektionschefer. Rektorererna har personalansvar för pedagogisk personal medan sektionscheferna ansvarar för övrig personal.

Tabell 1 visar heltidstjänster för grundläggande och gymnasial utbildning samt utbildning i svenska för invandrare (sfi). Antalet heltidstjänster visar tjänstgöringsgrad. Under perioden 19/20 och 20/21 hade grundläggande och gymnasial utbildning en sjukskriven rektor och två deltidstjänstlediga rektorer. Rektorsgruppen var under perioden förstärkt med två biträdande rektorer, vilket medförde att elevernas tillgång till rektorer var intakt. Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen har legat stabilt kring 90 procent de senaste åren. Antalet heltidstjänster för lärare har ökat från 132,4 till 143,4.

Antalet heltidstjänster för rektorer inom Sfi har ökat från 7,1 till 7,6. Antalet heltidstjänster för lärare har minskat från 137,7 till 131,4. Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen har samtidigt ökat från 78 procent till 83,5 procent.

Tabell 1. Personalstatistik huvudmananivå över tid. Skolverkets personalstatistik

Heltidstjänster grundläggande och gymnasial	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
Rektorer	7,6	7,4	6	4,5	5,3	8,1
Lärare	125,3	137,8	131,4	131,5	132,4	143,4
Andel med pedagogisk högskoleexamen	90%	90%	93%	92%	89%	89,7%
Heltidstjänster SFI	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
Rektorer	7	7,8	8,4	6	7,1	7,6
Lärare	175,2	140,6	150,2	135,7	137,7	131,4
Andel med pedagogisk högskoleexamen	75%	73%	75%	83%	78%	83,5%

Tabell 2 visar antal inskrivna elever vid tre mättillfällen under 2022.

Tabell 2. Antal elever under 2022. Malmö stad

Utbildningsområde	Totalt antal elever januari 2022	Totalt antal elever september 2022	Totalt antal elever december 2022
Sfi	5232	4666	3524
Grundläggande vuxenutbildning	1216	1011	1112
Gymnasial vuxenutbildning Allmänna kurser	2535	2080	2415
Gymnasial vuxenutbildning Yrkesvux	1167	1081	1172

En del elever väljer studier vid en folkhögskola. Folkhögskolorna är huvudman för sin verksamhet och har sin egen rektor. Förvaltningen har en utsedd kontaktperson som säkerställer hemkommunens ansvar för de elever som väljer att studera utbildning motsvarande svenska för invandrare hos en folkhögskola. Kontaktpersonen ansvarar för ekonomisk uppföljning och säkerställer samarbete rörande övergångar för elever på folkhögskolor till vidare studier i kommunal regi. Hemkommunens ansvar innefattar bland annat att behörighetsgranska elever och att säkerställa att fakturering från folkhögskolan sker på ett korrekt sätt. Enligt skollagen har folkhögskolorna uppföljningsansvar för sin verksamhet. Denna kvalitetsrapport omfattar därför inte resultat från de elever som studerar i folkhögskolornas regi.

Nedan presenteras den kommunala vuxenutbildningens verksamheter.

Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare erbjuder grundläggande kunskaper i svenska och kunskaper om det svenska samhället. Elever som inte kan läsa och skriva får möjlighet att lära sig samt använda dator eller annan digital teknik som hjälpmedel i språkinläringen. Målet med utbildningen är att ge eleven kunskaper i svenska för att dels kunna kommunicera och delta i vardagsliv, samhällsliv och arbetsliv, dels kunna fortsätta att studera. Sfi bedrivs på olika skolor beroende på elevens behov och tidigare utbildningsbakgrund. Det är möjligt att kombinera studier i sfi med arbete, praktik, samhällsorientering eller annan utbildning inom exempelvis Komvux.

Den kommunala vuxenutbildningen på grundläggande nivå motsvarar studier i den nioåriga grundskolan. Innehållet och undervisningen är anpassad för vuxna, och innefattar kurser inom de flesta ämnen som ingår i grundskolan. Utbildningen erbjuder eleven möjligheter att komplettera sina kunskaper och att få ett slutbetyg från grundskolan. Eleven förbereds dels för fortsatta studier på gymnasial nivå, dels för arbetslivet och aktivt deltagande i samhällslivet. Utbildningen anpassas efter elevens behov och förutsättningar vilket gör att längd, innehåll och studieform kan variera.

Utbildningen erbjuds både i egen och i extern regi. Den egna regin bedrivs i tre olika verksamheter på Kungsgatan 44, Irisskolan och European Second Chance (E2C). Irisskolan är en nationellt unik skolenhet som är riktad till minoritetsgruppen romer. Verksamheten erbjuder även kurser inom sfi. E2C är en verksamhet som riktar sig till elev unga vuxna mellan 20 och 30 år, vilka saknar arbete, utbildning eller annan aktivitet. Eleverna står långt ifrån arbetsmarknaden och kan genom brist på betyg i kärnämnen sakna möjlighet till fortsatta studier. Deltagare på E2C kommer främst från socialtjänsten. Det

övergripande målet för verksamheten är att få deltagarna närmare arbetsliv eller studier och självförsörjning genom att utveckla färdigheter som är nödvändiga för anställningsbarhet och ett kommande vuxenliv.

Kombinationsutbildningar syftar till att förkorta vägen till arbete genom att eleven studerar svenska språket och ett yrke samtidigt. Motivet för kombinerade och integrerade utbildningar är bland annat att eleverna ska få möjligheter att utveckla språk och kunskaper samtidigt. Detta gäller särskilt för vuxna som snabbt vill lära sig språket för att skyndsamt kunna stå till arbetsmarknadens förfogande. Målet med kombinationsutbildningarna är att eleverna ska bli anställningsbara efter slutförd utbildning.

Kommunal vuxenutbildning allmänna kurser på gymnasial nivå erbjuder möjligheter att läsa allmänna kurser som motsvarar den svenska gymnasieskolan. Utbildningen genomförs både i egen och i extern regi. På gymnasial nivå kan eleven läsa och kombinera fristående kurser eller välja ett förutbestämt kurspaket för att kunna ta ut en gymnasieexamen. Det finns flera möjligheter att anpassa utbildningen och kombinera den med arbete, praktik eller annan sysselsättning. Utbildningen erbjuder även möjligt att kombinera studierna med kurser på grundläggande och gymnasial nivå samt utbildning i svenska för invandrare (sfi). Studierna förbereder eleven antingen för arbete eller vidare studier.

Yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning i egen regi erbjuder möjligheter att läsa en hel yrkesutbildning. Under utbildningen kombineras lärarledda lektioner med praktik på en arbetsplats. Hur stor andel av utbildningen som är lektioner respektive praktik varierar mellan de olika utbildningarna. Efter avslutad utbildning kan eleven söka jobb inom yrket. Inom vissa yrkesområden kan eleven även fortsätta genom att söka lärlingsplats. I kommunal regi erbjuds fyra utbildningar: barn- och fritid; fordon och transport; restaurang och livsmedel samt vård- och omsorg, vilket visas i tabell 3. Vård och omsorgsutbildningen är certifierad av Vård- och omsorgscollege och bedrivs utifrån Skolverkets nationella yrkespaket inom vård och omsorgsprogrammet.

Tabell 3. Utbildningar och inriktningar i egen regi

Utbildning	Inriktningar	
Barn och fritid	Barnskötare	Barnskötare – distans
Fordon och transport	Busschaufför	Lager och terminalarbete
	Lastbilschaufför	Personbilmekaniker
Restaurang och livsmedel	Bageri och konditori	Restaurang och storkök – kock
Vård och omsorg	Undersköterska	Undersköterska – validering och kompletterande studier

Yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning i extern regi bedrivs av externa utbildningsanordnare. I egenskap av huvudman för upphandlad utbildning kvarstår rektors myndighetsutövning enligt skollagen. 2021 skrevs nya leverantörsavtal där krav på utvecklingstid och insatser beskrivs. Avtalen har möjliggjort kvalitetshöjning och utvecklingsinsatser i samverkan med leverantörerna. Det finns numera ett samarbete mellan den pedagogiska stödorganisationen och leverantörerna vars syfte är att öka likvärdigheten för alla elever som studerar inom Komvux Malmö.

I extern regi erbjuds yrkesutbildningar inom områdena bygg och hantverk; el- och industriteknik; naturbruk och trädgård samt VVS och fastighet. Inriktningarna visas i tabell 4.

Tabell 4. Utbildningar och inriktningar i extern regi

Utbildning	Inriktningar	
Bygg och hantverk	Anläggningsförare	Betongarbetare
	Golvläggare	Murare
	Målare	Plattsättare
	Träarbetare	Väg- och anläggningsarbetare
El- och industriteknik	Automationstekniker	Nätverkselektriker
	CNC-tekniker	Svetsare -industriteknik
	Industrielektriker	Installationselektriker
	Industriteknik mot underhålls- och maskinteknik – lärling	
Naturbruk och trädgård	Trädgårdsanläggning	Trädgårdsskötsel och förvaltning
	Trädgårdsodling	
VVS och fastighet	Fastighetstekniker	VVS-montör

Kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning kallas i Malmö stad för Lärvox. Lärvox erbjuder vuxenutbildning för elever som är över 20 år och har inlärningssvårigheter som beror på utvecklingsstörning eller förvärvat hjärnskada. På Lärvox kan eleven läsa kurser på både grundläggande och gymnasial nivå. Lärvox erbjuder även jobbskola, orienteringskurser samt anpassad sfi – svenska för invandrare.

2.2 Vuxenutbildningens pedagogiska stödorganisation

Nämndens utveckling av vuxenutbildningen har resulterat i upprättandet av en pedagogisk stödorganisation (PS) med uppdrag att bidra till att alla elever når sina studiemål, får en komplett utbildning och går vidare till arbete eller högre studier. Specialpedagoger, speciallärare, IT-pedagoger, kuratorer och bibliotekarier på Komvux är samlade under en chef med uppdrag att rikta resurserna mot identifierade behov.

Den expertis som finns inom PS består av pedagogik med inriktning på tillgängliga och inkluderande lärmiljöer, digital pedagogik, informationssökning, källkunskap och källmedvetenhet, språkutveckling samt psykosociala lärmiljöer.

PS arbetar främst via lärare, både konsultativt och genom medverkan i undervisningen. Avsikten är att förebygga och undanröja de inlärningshinder som kan förutses och tillgodose elevens behov av stöd för ett gott lärande. PS professioner ska komplettera lärarens kunskap och kompetens genom att bland annat stödja lärarens arbete med att ge eleven den ledning och stimulans och de extra anpassningar denne har behov av. Vidare bidrar PS till att öka främjande aktiviteter och till att stöd utifrån behov finns i den ordinarie undervisningen.

PS medarbetare organiseras i tvärprofessionella team som arbetar verksamhetsnära tillsammans med rektorer och lärare inom Komvux olika enheter. De tvärprofessionella teamens kompetenser används i enheternas utvecklingsarbete. Utifrån identifierade behov beställer ledningen för varje enhet insatser av PS, vilka planeras, målsätts, genomförs och utvärderas systematiskt. Den pedagogiska stödorganisationens medarbetare arbetar integrerat med Komvux olika enheter, med rektorer, förstelärare och lärare, i riktning mot tre strategiska mål:

- PS medarbetare arbetar för att det finns en repertoar av främjande insatser, verktyg och metoder i undervisningen, vilka når alla Komvux-elever så att de får ledning och stimulans att nå så långt möjligt.
- PS medarbetare verkar för att elever som behöver extra anpassningar får dessa inom ramen för den ordinarie undervisningen.
- PS medarbetare verkar för att bibliotek och studieverkstäder är tillgängliga lärmiljöer där PS kompetenser är till nytta och glädje för elever och lärare.

Varje profession i PS har en rollbeskrivning där uppdraget för professionen tydliggörs och avgränsas.

PS sköter driften av två skolbibliotek och två studieverkstäder där både elever och lärare kan få handledning och konsultation, såväl på plats som på distans. Via Teknoteket kan lärare låna olika typer av digitala och analoga hjälpmedel till elever. Studieverkstäder och bibliotek ersätter inte den lärarledda undervisningen utan utgör en möjlighet för eleven att få extra stimulans.

2.3 Rektors ansvar

Rektor har, enligt skollag¹² och läroplan¹³, ansvaret för att leda och samordna det pedagogiska arbetet vid en skolenhet. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan, har rektorn ansvar för skolans resultat. I den föreliggande rapporten berörs följande ansvarsområden:

- utbildningen organiseras så att den så långt möjligt anpassas efter elevernas önskemål och val av kurser,
- lärarna anpassar undervisningens upplägg, innehåll och arbetsformer efter elevernas skiftande behov och förutsättningar,
- utbildningen utformas så att alla elever ges handledning och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, genom bland annat bibliotek och digitala verktyg,
- utbildningen utformas så att elever som är i behov av stöd får det,
- eleverna får information inför utbildningens början, en väl utformad introduktion i utbildningen samt stöd när det gäller att formulera mål för sina studier,
- verksamhetens personal i samverkan med eleven upprättar en individuell studieplan för eleven och reviderar den vid behov, och

¹² SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

¹³ Läroplan (Lvux12) för vuxenutbildningen - Skolverket

- lärare, studie- och yrkesvägledare och annan personal får möjligheter till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjlighet att dela med sig av sin kunskap, samt att lära av varandra för att utveckla verksamheten.

Malmö stads Komvux arbetar med olika målområden med utgångspunkt i de utmaningar respektive verksamhet har identifierat som viktigast att åtgärda för att hjälpa sina elever att nå målen med sin utbildning och uppnå självförsörjning.

3 Genomförande och resultat

Kommande avsnitt inleds med skollagens och läroplanens skrivningar om vuxenutbildningens uppdrag och dess nära samverkan med arbetslivet. Därefter beskrivs de insatser som har genomförts på huvudmannanivå, verksamhetsnivå och undervisningsnivå för att uppfylla uppdraget. Avslutningsvis presenteras resultatet av detta arbete i form av elevernas måluppfyllelse.

3.1 Kunskaper, bedömning och betyg

Vuxenutbildningen ska ge eleverna möjligheter att få överblick och sammanhang. Eleverna ska få möjlighet att reflektera över sina erfarenheter och tillämpa sina kunskaper. Vuxenutbildningen ska ta till vara de kunskaper och erfarenheter som vuxna elever inhämtat genom arbetsliv eller tidigare studier.¹⁴ Det finns en tydlig koppling till Eus nyckelkompetenser för livslångt lärande¹⁵ där kompetenser uttrycks som en kombination av kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som en individ kan behöva för att kunna nyttja sin fulla potential och aktivt delta i samhälls- och arbetsliv.

Vuxenutbildningen ska alltid möta varje elev utifrån elevens behov och förutsättningar. Det innebär att varje elev ska ges den ledning och stimulans denne behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att utifrån sina egna förutsättningar kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens

¹⁴ Läroplan för vuxenutbildning - Skolverket

¹⁵ (1) Kommunikation på modersmålet. (2) Kommunikation på främmande språk. (3) Matematiskt kunnande och grundläggande vetenskaplig och teknisk kompetens. (4) Digital kompetens. (5) Lära att lära. (6) Social och medborgerlig kompetens. (7) Initiativförmåga och företaganda. (8) Kulturell medvetenhet och kulturella uttrycksformer (Europeiska gemenskaperna, 2007).

mål. Skollagen beskriver verksamhetens kompensatoriska uppdrag.¹⁶ Undervisningen ska ge elever stöd utifrån deras individuella behov. Det kan röra stöd som motverka konsekvenser av en funktionsnedsättning likväl som ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Elev som befaras inte kommer att uppfylla betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper ska skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen¹⁷.

3.2 Utbildningsval – arbete och samhällsliv

Läroplanen för vuxenutbildningen beskriver att en elev i vuxenutbildningen kan ha behov av att kombinera studier i flera av de delar som ingår i vuxenutbildningen. Det förutsätter att det finns en nära samverkan mellan de olika delarna av vuxenutbildningen. Vuxenutbildningen ska även samverka med verksamheter som hör till arbetslivet, yrkeshögskolan, folkhögskola och universitet och högskola samt med samhället i övrigt. Samverkan krävs för att eleverna dels ska få en utbildning av hög kvalitet, dels få underlag för val av kurser inom utbildningen och för vidare studier eller yrkesverksamhet. Genom att arbetslivet fortlöpande förändras när det gäller behov av kompetens och rekrytering av arbetskraft inom olika områden har studie- och yrkesvägledning i vid mening stor betydelse för eleven. Det är särskilt viktigt att vuxenutbildningen samarbetar med arbetslivet när det gäller yrkesutbildning.¹⁸

3.3 Genomförda satsningar under 2022

Ökad samverkan

Under 2022 har nämnden vidareutvecklat flera satsningen för att stärka självförsörjningen. Under 2022 har arbetet fortsatt inom ram för den strategiska överenskommelsen (SÖK) och de lokala överenskommelserna (LÖK) som är överenskommelser om samverkan mellan Arbetsförmedlingen i Malmö och Malmö stad. Syftet är att fler Malmöbor ska få arbete och utbildning och att fler företag ska etablera sig och växa.

Samarbetet inom SÖK avseende lokala jobbspår och rekryteringsutbildningar har resulterat i 9 nya kombinationsutbildningar under 2022. Nämndens satsning har inneburit en dubblering av deltagare i kombinationsutbildningar och fler deltagare som startat lokala jobbspår. Arbetet sker både i egen regi och

¹⁶ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

¹⁷ SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. 3 kap 5 §

¹⁸ Läroplan för vuxenutbildning - Skolverket

i samverkan med externa utbildningsanordnare inom ramen för nämndens yrkesvuxavtal. Yrkesvuxavtalet är tecknat för perioden 2021–2024.

Nämnden har även erbjudit uppdragsutbildningar, såsom Äldreomsorgslyftet. Utbildningen sker i samarbete med hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och riktar sig till personal inom äldreården. Under våren 2022 har 90 elever deltagit vilket är en ökning med 30 elever jämfört med våren 2021.

Vidare har satsningen på rekryteringsutbildningar fortsatt för den elevgrupp där vidare studier inom reguljär utbildning av olika skäl inte bedöms som en framkomlig väg till anställningsbarhet. Under 2022 har arbetet med att få fler Malmöbor att nå självförsörjning fortsatt i samarbete med andra förvaltningar och samhällsaktörer. Projekten sammanfattas i tabell 5.

Tabell 5. Pågående samarbetsprojekt under 2022

Projekt	Målgrupp	Syfte	Samarbetsparter
ThaiWISE	Utrikesfödda kvinnor	Nå en utökad målgrupp inom samhällsorienteringen som omfattar nyanlända anhöriginvandrare	Idéburen sektor Föreningen Hela människan
Engagemang Malmö	Utrikesfödda kvinnor	Nå och motivera individer till studier samt främja integration.	Idéburen sektor Föreningen Hela människan
Utebliven etablering FINSAM-projekt	Elever på sfi	Minska utanförskap. öka kunskapen om sfi-elevs studieavbrott och stärka samverkan mellan sfi och andra myndigheters insatser	Arbetsmarknads- och socialnämnden, Region Skåne samt Arbetsförmedlingen
Malmö-kraften 2.0	Långtids- arbetslösa	Skapa förutsättningar för en bättre och mer samordnad planering av insatser som ska leda till arbete eller studier för målgruppen	Malmö stad, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och primärvården i Region Skåne

Utbildningen organiseras och anpassas efter elevernas önskemål och val av kurser

Komvux olika verksamheter erbjuder ett brett utbud av anpassade studieformer som kväll, distans, flex och specialanpassad sfi. Utbildningen organiseras för att möta arbetsmarknadens behov, elevernas önskemål och praktiska omständigheter i elevens liv såsom arbetsschema, hälsoaspekter, familjesituation och bostadssituation. Under 2022 har arbetet inom svenska för invandrare fortsatt med att anpassa utbudet för att möta en ökad efterfrågan på undervisning kvällstid. För att öka tillgängligheten erbjuds även sfi fortsatt på öppna förskolan.

Arbetet har under 2022 fortsatt att möta en ökad efterfrågan på särskild utbildning för vuxna, Lär vux. Nämnden har under hösten 2022 arbetat med ett

förslag till en ny resursfördelningsmodell för Lärvox i syfte att kunna rikta resurser till verksamheten på ett mer ändamålsenligt sätt.

Nämnden har fortsatt att tydliggöra och kommunicera utbildningsutbudet inom vuxenutbildningen. Marknadsföringskampanjen Jobbresan har exempelvis som mål att synliggöra studier som leder till anställningsbarhet.

Kurser i samhällsorientering erbjuds samtliga nyanlända och syftar till att underlätta etablering i arbets- och samhällslivet genom en grundläggande förståelse för bland annat det svenska samhällets organisation. Studie- och yrkesvägledning inom vuxenutbildningen har en central funktion i uppdraget.

Lärarna anpassar undervisningen efter elevernas skiftande behov och förutsättningar
Gemensamt för alla utbildningar inom Komvux är att undervisningen organiseras utifrån elevernas behov och förutsättningar och anpassas både utifrån elev- och gruppnivå samt planeras utifrån att lärmiljön ska vara tillgänglig för alla. Lärarna använder ett varierande arbetssätt och arbetsformer som främjar varje elevs inläring och har ett vuxenperspektiv på språkinläring där elevens erfarenhet tillvaratas. Lärarna arbetar med ett medvetet syfte med varje lektion, kopplat till kurs- och läroplansmål och möter eleverna med höga förväntningar. Eleverna erbjuds en bred bas av ledning och stimulans i den ordinarie undervisningen, vilket leder till att färre elever är i behov av extra anpassningar i klassrummet.

Inom Lärvox arbetar lärarna med tydliggörande pedagogik genom till exempel att medvetet använda visuellt stöd med syfte att stödja eleverna att bearbeta, uppmärksamma och komma ihåg information. Genom att arbeta med en tydliggörande pedagogik skapas förutsättning för eleven att uppleva sin lärmiljö och sin situation mer begriplig och hanterbar.

Lärarna på Komvux allmänna kurser på gymnasial nivå arbetar med tydlig återkoppling för att eleverna ska kunna utveckla kunskap och förmågor och lägger vikt vid att förklara och säkerställa att eleverna förstår uppgifterna. Återkopplingen sker både muntligt, skriftligt och ibland genom inspelade ljudfiler. I detta arbete hjälper lärarna varandra kollegialt för att hela tiden utvecklas i sin återkoppling till eleverna. I dialog mellan lärare och elev ges möjlighet för eleven att påverka examinationsformer och välja fördjupningsuppgifter. Lärarna medvetandegör eleverna om upplägg i distanskursen och vilka förväntningar som finns på dem.

Inom barn- och fritidsutbildningen har inkluderande lärmiljöer och implementerat språkutvecklande metoder utvecklats. Fokus har varit att skapa

en mer tillgänglig undervisning och höja den språkiga nivån i svenska. Eleverna på restaurang- och livsmedelsutbildningen har möjlighet att välja uppgifter utifrån olika grader av svårighet och stöd. Lärarna lyssnar inför ett nytt kursmoment in hur eleverna vill arbeta med sina uppgifter. Inom sfi har lärarna regelbundna, dokumenterade, individuella uppföljningssamtal med elever samt återkommande gemensamma utvärderingar av metod och innehåll.

Lärarna på barn- och fritidsutbildningen och vård- och omsorgsutbildningen arbetar med att tydliggöra lärandemål för både lärare och elever, och utvecklar examinerande uppgifter och läraaktiviteter utifrån konstruktiv länkning¹⁹. Syftet med gemensamma lärandemål över kurserna är att skapa en mer likvärdig och tydlig undervisning för eleverna som gynnar lärande.

Inom sfi har både lärare och specialpedagoger påbörjat ett metodiskt arbete att utveckla sfi-elevs läshastighet och avkodningsförmåga enligt en forskningsbaserad metod, Response to intervention (RTI)²⁰. Metoden går ut på att elever screenas, därefter får de metodisk träning på gruppnivå varefter de screenas igen. De elever vars läshastighet då understiger ett gränsvärde får individuell träning.

Utbildningen utformas så att alla elever får tillgång läromedel, lärverktyg och själva kunna söka kunskaper, genom bland annat bibliotek och digitala verktyg,

Nämnden har genomfört en större satsning för att öka tillgången till datorer och digital utrustning för att ge fler elever tillgång till moderna och kvalitativa digitala resurser, verktyg och system. Elever på sfi har varit en prioriterad grupp samtidigt som tillgången har stärkts inom samtlig vuxenutbildning.

Alla enheter inom Komvux Malmö har identifierat utvecklingsbehov kopplat till digitalisering. Dels finns en ökad efterfrågan på distansundervisning, vilken har vuxit inom sfi, grundläggande vuxenutbildning och gymnasial utbildning, allmänna kurser. Dels har det skett en genomgripande utveckling av digitalisering i samhället vilket ställer krav på likvärdig tillgång till möjligheten att tillgodogöra sig digital kompetens. I början av år 2022 bildade Komvux en övergripande IT-styrgrupp, som ringade in behov, satte upp mål för den

¹⁹ Biggs, J. B. and Tang, C. (2011). *Teaching for Quality Learning at University* (4th ed.). Maidenhead, UK: Open University Press.

²⁰ Brown-Chidsey, R. & Steege, M.W. (2010). *Response to Intervention*. New York: Guilford Publications.

digitala kompetensen samt tog fram en kompetensutvecklingsplan för all pedagogisk personal. I december rekryterades två nya IT-pedagoger.

Det är av vikt att samtliga lärare har en utvecklad kompetens gällande asynkrona distansundervisningsupplägg och kan erbjuda kvalitativ distansundervisning med likvärdig kvaliteten som i närundervisningen. PS har genomfört fortbildning för lärarna i arbetet mot en digitaliserad utbildning med eleven i fokus. Inom Lärvox har bibliotekarierna inlett ett samarbete med förstelärarna i syfte att höja medie- och informationskunskapen (MIK), där källkritik är en viktig del.

En satsning på en dator per elev har genomförts för att höja elevernas kompetens på ett likvärdigt sätt. Sedan våren 2022 är alla sfi-klassrum utrustade med Chromebooks och det finns möjlighet att låna dator på biblioteket utanför lektionstid. Lärvox har ett system där all utrustning förvaras i införskaffade skåp vilket medför att datorer och annan utrustning erbjuds i varje klassrum.

Ute i verksamheterna har tillgänglighet och kompetensutveckling av digitala hjälpmedel bland annat bidragit till att lärarna använder digitala resurser i undervisningen i större utsträckning och att eleverna får möjlighet att studera och nå sitt undervisningsmaterial digitalt. Eleverna möter tydliga och lättnavigerade upplägg på plattformen Google Classroom. Arbetet i Google Classroom organiseras på ett liknande sätt för att skapa en igenkänning för eleverna, med viss variation beroende av ämnets karaktär. Gemensamma kommunikations- och chattkanaler används för god kommunikation och social kontakt mellan elever och mellan elever och lärare. Detta främjar engagemang och möjliggör för eleverna att använda varandra som läraryrkesresurser och öka sin handlingskapacitet.

Utbildningen utformas så att elever som är i behov av stöd får det

Det finns ett väl utvecklat samarbete mellan lärare och professioner inom pedagogisk stödorganisation, vilket bidrar till att undervisningen anpassas i förhållande till elevernas skiftande behov. Specialpedagogerna har genom sitt deltagande i arbetslagen en nyckelroll när det gäller att skapa samarbete med övriga professioner i PS, så att samtliga kompetenser når elever och lärare.

I utbildningen i extern regi verkar den pedagogiska stödorganisationen för att elever ska erbjudas en lärmiljö som är stimulerande och tillgänglig för alla. Arbetar sker till stor del genom lärarna. Specialpedagog, bibliotekarie och IT-pedagog stödjer lärare i att få en repertoar av verktyg och metoder i undervisningen. Specialpedagog har kontinuerligt genomfört kollegiala samtal hos samtliga leverantörer. Bibliotekarierna har deltagit i dialog med vissa

leverantörer. Insatsplaner med mål och aktiviteter har dokumenterats i regelbundna planerings- och uppföljningsmöten med den pedagogiska stödorganisationens rektor, specialpedagog, rektor och utbildningsansvariga. I utvärderingar framkommer att majoriteten av lärarna varit nöjda med träffarna och ser att det har fått effekt.

Lärarna inom Komvux har tillgång till kartläggningsmaterial som är framtaget av PS i samarbete med lärare och rektorer. Kartläggningen synliggör enskilda elevers behov, vilket bidrar till att elever får adekvat ledning och stimulans och anpassningar i ett så tidigt skede av utbildningen som möjligt. Inom vård och omsorgsutbildningen görs individuella elevintervjuer med fokus på individens tidigare kompetens och erfarenhet, individuella utbildningsmål och strategier som gynnar individens lärande. I en verksamhet har kartläggning i hela organisationen gjorts för att ringa in de stödbehov som finns på gruppnivå i klassrummen och utifrån resultatet skapat en struktur för stödåtgärder som behövs för eleverna.

Ämneslärarna har tid avsatt i sina tjänster för ämnesstöd utöver lektionstid. Därutöver har elever möjlighet att få mer allmänt studiestöd i studieverkstaden. I matematik finns riktat stöd som ges av matematiklärare och specialpedagog i studieverkstaden. Trepårtssamtal mellan elev, lärare och specialpedagog initieras av någon av parterna för att tillgodose elevens behov. Samtliga lärare har en timme per grupp för att ge extra stöd till elever för att nå kursmålen. Detta tillvägagångssätt är väl förankrat hos eleverna.

Inom verksamheten E2C är tjänstefördelningen organiserad på tvålärarsystem vilket möjliggör mycket stöd för denna elevgrupps specifika behov, både spontant och strukturerat.

På Iris-skolan besitter delar av personalen interkulturell kompetens och eleverna får möjlighet att få språkligt stöd och förståelse utifrån deras individuella behov. Detta är av vikt för den här målgruppen då flera individer har erfarenheter av fördomar, exkludering och saknar en solid skoltradition.

Eleverna får information inför utbildningens början, utformad introduktion i utbildningen samt stöd när det gäller att formulera mål för sina studier

Inom sfi har rektorerna säkerställt att eleverna får information inför utbildningens början genom att utveckla sfi-anmälan. Eleverna kan anmäla sig både digitalt och på plats. Varje elev får en pedagogisk bedömning av legitimerade lärare och placeras därefter på rätt nivå.

Verksamheternas personal i samverkan med eleven upprättar en individuell studieplan för eleven.

Samtliga verksamheter skapar en individuell studieplan för varje elev. I den individuella studieplanen tydliggörs elevens mål med studierna samt önskemål och behov av anpassningar. Den individuella studieplanen ligger till grund för lärarens planering av undervisning och organisering av stödsatser.

Verksamheternas personal får möjligheter till kompetensutveckling, kontinuerligt dela med sig av sin kunskap samt lära av varandra

Rektorerna har under året skapat möjligheter för kompetensutveckling som har bidrar till lärares professionsutveckling. Kompetensutveckling har erbjudits inom flera områden.

På några av verksamheterna har lärarna arbetat med att skapa gemensam kunskap om styrdokument såsom riktlinjer, läroplan och skollag. Lärarna har delat goda exempel och erfarenheter från undervisning och hur de sätter mål för eleverna, både långsiktigt och kortsiktigt. Ett annat utvecklingsfokus har varit att utveckla kunskap kring den förenklade betygsskalan samt löpande bedömningar och betygssättning. Förändrad tjänstefördelningen på några av verksamheterna har skapat förutsättningar för fler lärare att samplanera, sambedöma och genomföra auskultationer. Det har gynnat likvärdighet och kvalitet samt rättssäkerheten i bedömning och betygssättning. Det har även underlättat överlämningen vid byte av kurs.

Flera av verksamheterna har arbetat med att fördjupa kunskaperna inom språkutvecklande arbetssätt. Bibliotekspersonalen har bland annat varit delaktiga i att stödja svenska som andraspråkslärare i arbetet med val av litteratur och uppföljning av skönlitteraturläsning. På restaurang- och livsmedelsutbildningen deltar lärarna i yrkessfi återkommande vid de praktiska momenten i köket för att optimera elevernas språkliga förmåga. På kombinationsutbildningen med inriktning kock arbetar yrkeslärarna och svensklärarna nära varandra och lägger upp undervisning och uppföljning tillsammans.

Rektorerna inom sfi och grundläggande Komvux har utvecklat arbetet med utbildningskedjan, vilket påbörjats under 2021. Det kollegiala utbytet, kallat 'Bryggan', leder till bättre insikt i varandras verksamheter vilket ger förutsättningarna för övergången mellan sfi och grundläggande och underlättar kombinationsstudier. Insatsen har skapar en bättre förståelse för vad eleverna möter i respektive verksamhet för att kunna förbereda eleverna på bästa sätt.

3.4 Resultat och analys

I kommande avsnitt presenteras vuxenutbildningens resultat i form av elevernas måluppfyllelse. Resultaten visualiseras i 17 diagram. Diagram 1-5, 8 och 11 är hämtade från Kolada²¹ och från Skolverkets databas, för att möjliggöra jämförelser med riket. I dessa diagram återfinns även en kurva som visar genomsnittet för Sveriges kommuner eller regioner, när hänsyn inte har tagits till kommunens eller regionens storlek (ovägt medel). De nationella databaserna har en eftersläpning, vilket innebär att resultaten för 2022 inte presenteras i dessa diagram. Diagram 6-7, 9-10 samt 12-17 är hämtade ur Malmö stads system. Dessa diagram innefattar statistik för 2022.

Som bilagor till rapporten återfinns resultat från elevenkäten. Bilagan innefattar frågor som behandlar undervisningen. En övervägande del av eleverna²² upplever att de vet vad de ska kunna för att nå målen med sin utbildning och att de får det stöd de behöver.

3.4.1 Kommunal utbildning i svenska för invandrare

Nedanstående diagram visar resultaten inom vuxenutbildningen i svenska för invandrare. Diagram 1 visar andel studerande i sfi som klarat minst två kurser på studieväg av nybörjare två år tidigare. Malmö följer samma trend över mätperioden som riket, men på en lägre nivå.

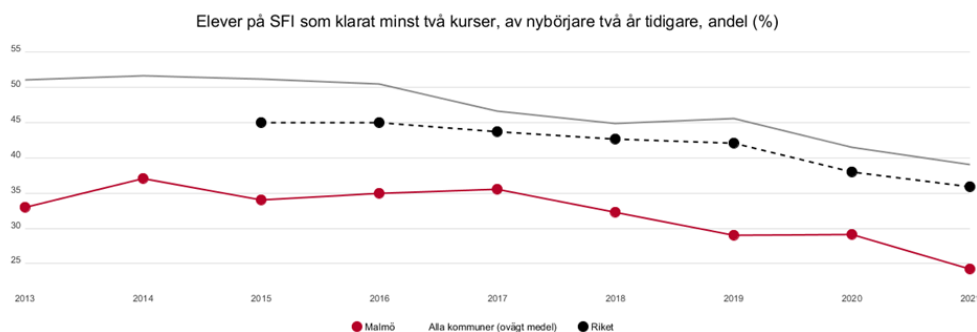

Diagram 1. Andel studerande i sfi som klarat minst två kurser på studieväg av nybörjare två år tidigare. Källa: SCB genom Kolada

Diagram 2 visar andel studerande i sfi som fortsätter utbildningen och ej klarar högsta kurs på studievägen av nybörjare två år tidigare. Skillnaderna i resultat är

²¹ Sveriges kommers och regioners (SKR) öppna och kostnadsfria databas.

²² Baserat på en sammanslagning av alternativen 'Stämmer helt' och 'Stämmer ganska bra'.

inte lika stora mellan Malmö och riket som i diagram 1. Malmös resultat 2019 avviker från riket.

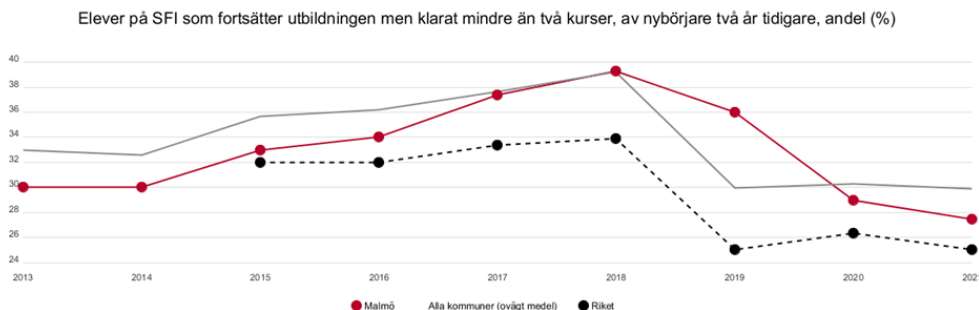

Diagram 2. Andel studerande i sfi som fortsätter utbildningen och ej klarar högsta kurs på studievägen av nybörjare två år tidigare. Källa: SCB genom Kolada

Malmö utmärker sig i fråga om sammansättningen av elever inom sfi jämfört med genomsnittet i riket. Malmö tillhör de kommuner som har en synnerligen låg andel skyddsbehövande och anhöriga till skyddsbehövande i studier till skillnad från andra kommuner, vilket diagram 3 visar. Förutsättningar att färdigställa en sfi-utbildning skiljer sig mellan elever i denna målgrupp och elever som får ett uppehållstillstånd på grund av EU/EES23/Arbete och studier. Den senare gruppen utgör en förhållandevis stor del av Malmös elever jämfört med andra kommuner. För dessa elever är arbete ofta en förutsättning för att de ska uppehålla sig i Sverige, vilket påverkar möjligheten att fullfölja studierna.

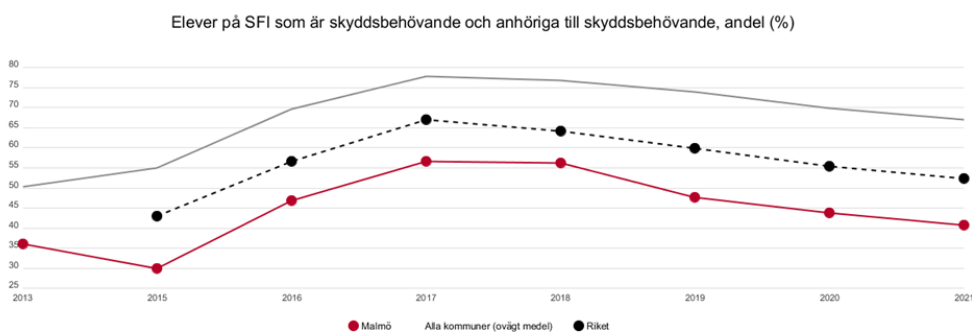

Diagram 3. Andel av studerande inom sfi som är skyddsbehövande och anhöriga till skyddsbehövande. Källa: SCB genom Kolada

Under 2022 har färre antal malmöbor studerat sfi. Diagram 4 visar hur nedgången inleddes 2018. Sammansättningen av eleverna har förändrats under

²³ Europeiska unionen/Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

året. Eleverna inom studieväg 3 blir fler medan antalet elever inom studieväg 1 och 2, sfis största elevgrupperna, blir färre. Efterfrågan på studier under dagtid har minskat markant medan intresset för studieformer som är mindre platsbundna och mer flexibla i tid lockar allt fler sökande. Heltidsstudier på dagtid är den studieform där måluppfyllelsen är högst och avbrotten färre. Om färre elever väljer denna studieform riskerar detta påverka såväl måluppfyllelse som avbrott på ett negativt sätt.

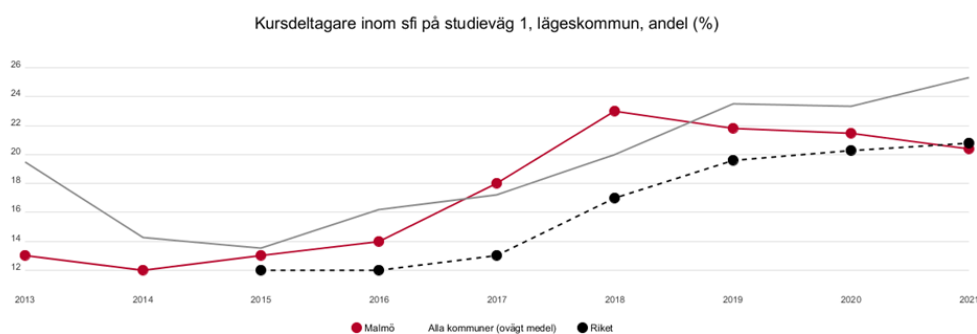

Diagram 4. Andel kursdeltagare i sfi på studieväg 1 (A, B, C och D kurs). Källa: Skolverket genom Kolada

Diagram 5 visar antal veckor som eleverna går i genomsnitt av elever som har avslutat kursen.

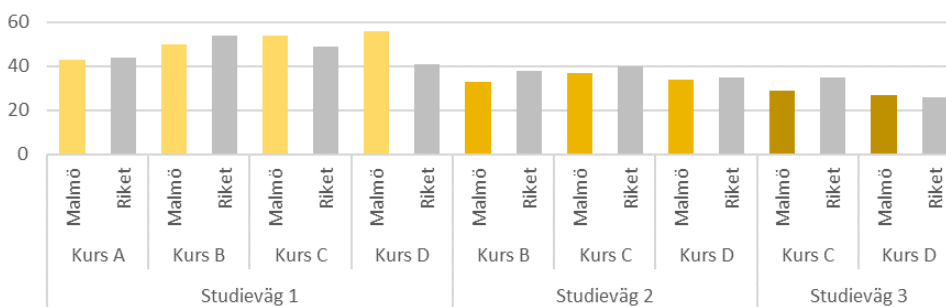

Diagram 5. Antal veckor eleverna går i kurs i genomsnitt av elever som avslutat kursen 2021. Data gäller alla utförare i Malmö, då det finns fler än den kommunala för just SFI. N Malmö = 6 532. N Riket = 144 088. Källa: Skolverket.

Diagram 6 visar andel godkända betyg. Verksamheten inom sfi har överlag en förbättrad måluppfyllelse utifrån fler godkända betyg sett till antalet inskrivna elever under perioden. En förklaring till den stora andel godkända betyg är att de elever som inte gör avbrott går klart sina kurser och i de flesta fall uppnår godkända betyg. Denna rapport behandlar inte avbrott och ger därmed ingen bild av hur många som klarat betyg av de som påbörjat studier inom sfi.

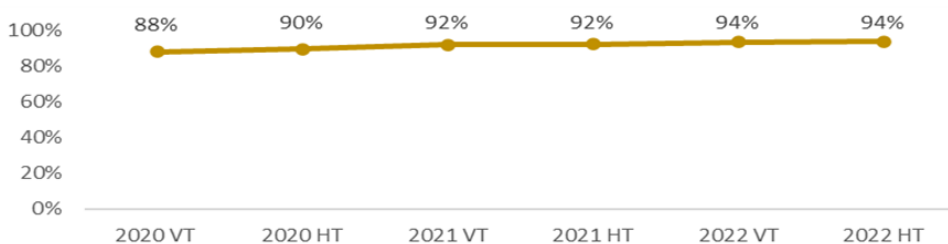

Diagram 6. Andel godkända betyg av satta betyg. Svenska för invandrare. N = 875 betyg (2022 HT) Källa: Malmö stad

3.4.2 Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå

Diagram 7 och 8 visar resultat inom den kommunala vuxenutbildningen på grundläggande nivå.

Inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå har arbetet med ledning och stimulans vidareutvecklats. Den uppåtgående trenden som synliggörs i diagram 7 och 8 har avtagit under 2022, trots färre elever per lärare. Det indikerar att verksamheten inte uppnått målet att i större utsträckning kunna stötta eleverna inom den ordinarie undervisningen. Både nya elevsammansättningar och undervisningsformer pekar på att verksamheten tidigare måste fånga upp elevers behov så att undervisningen kan anpassas i ett tidigt skede. En ökad nivåtestning i samband med antagning från bland annat sfi till svenska som andraspråk på grundläggande nivå, medför att elever i högre utsträckning kan påbörja sina grundläggande studier på rätt nivå. Samarbetet med PS fortsätter 2023 för att stärka likvärdigheten för elever med skiftande behov.

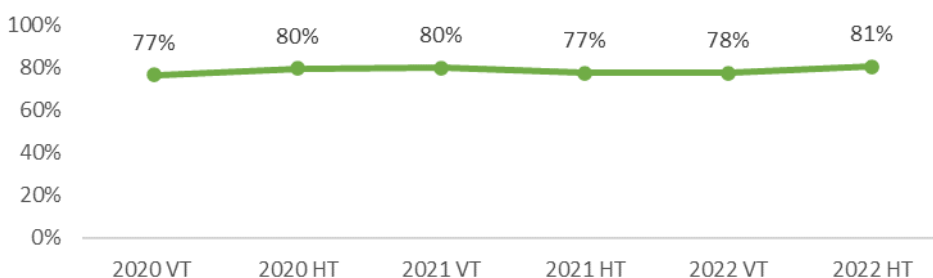

Diagram 7. Andel godkända betyg av satta betyg. Grundläggande nivå. N = 1489 (2022 HT) Källa: Malmö stad

Måluppfyllelsen för elever som läser grundläggande nivå har sjunkit något men ligger ändå på 86% för distanskurser och 75% för klassrumsundervisning (2022

års resultat). Samtliga lärare behöver kunna undervisa både i klassrummet och på distanskurser. Halvdistanst provas för att stödja en delvis ny målgrupp på plats i kombination med den önskade flexibiliteten som ett asynkront upplägg ger. Verksamheten arbetar för att vidareutveckla ett likvärdigt upplägg och en lärmiljö som gynnar elevernas kunskapsutveckling i alla kursgrupper.

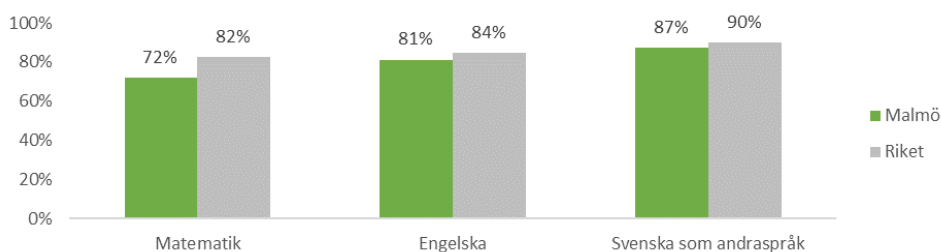

Diagram 8. Andel godkända betyg av avslutade kurser med och utan godkända betyg 2021. Grundläggande nivå. N = 3208 (Malmö) 93392 (Riket). Källa: Skolverket

Diagram 9 visar andel satta betyg i klassrumsundervisningen respektive distansundervisningen. Elever har inte valt att under mätperioden börja studera distans på motsvarande vis som elever som studerar gymnasiala kurser. Det sker för tillfället en ökning av andel distansstudier inom utbildning på grundläggande nivå, vilket eventuellt kan leda till en viss sänkning av måluppfyllelse.

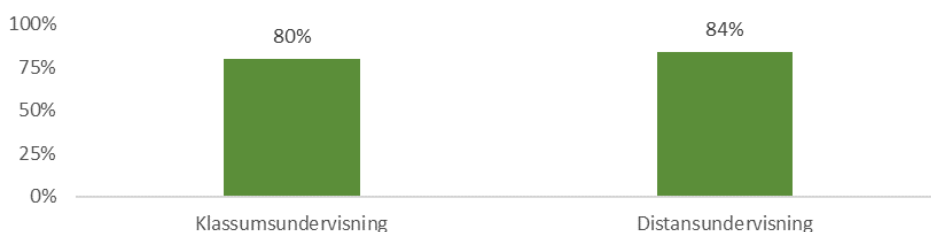

Diagram 9. Andel godkända betyg av satta betyg HT 2022. Grundläggande nivå. N = 1489 betyg (2022 HT) Källa: Malmö stad

Resultatet inom E2C, vilka inte redovisas i diagramform, motsvarar i stort föregående års resultat vad gäller uppnådda betyg och avslut till självförsörjning. Verksamheten möter eleverna utifrån deras kunskapsnivå. Kommande år förfinas arbetssätten med syfte att få eleverna att läsa fler ämnen för att öka deras möjligheter att bli behöriga till fortsatt utbildning. Resultaten på Irissskolan, vilka inte illustreras med ett diagram, följer föregående års trend. Ett analysarbete pågår kring hur verksamheten kan arbeta för att eleverna ska uppnå högre resultat, klara sina kurser och gå till vidare utbildning. Orienteringskurser bidrar till att synliggöra framtida möjligheter. Kunskap om

samhället ger eleverna trygghet, en tro på sig själva och mod att ta sig vidare. Arbetet vidareutvecklas.

3.4.4 Kommunal vuxenutbildning allmänna kurser på gymnasial nivå

Diagram 10 visar andelen godkända betyg av satta betyg. Under mätperioden har antalet elever som studerar på distans ökat markant vilket delvis förklarar måluppfyllelsen.

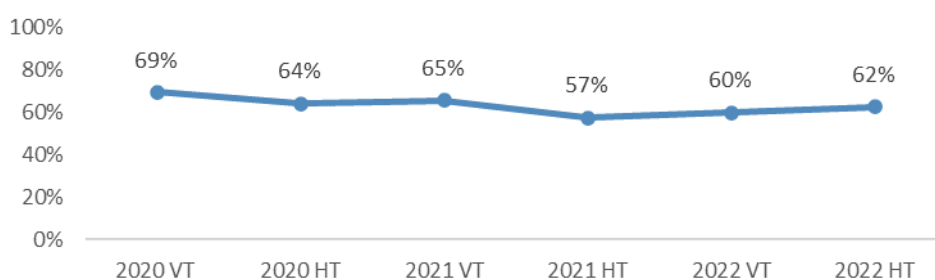

Diagram 10. Andel godkända betyg av satta betyg. Allmänna kurser på gymnasial nivå. N = 2764 (2022 HT) Källa: Malmö stad

I diagram 11 jämfört Malmös resultat med riket. Malmö stads vuxenutbildning på gymnasial nivå presterar bättre i svenska 1 och 2 medan Malmös resultat i svenska som andra språk 1 och 2, matematik 1 och 2 samt engelska 5 och 6 ligger lägre än riket

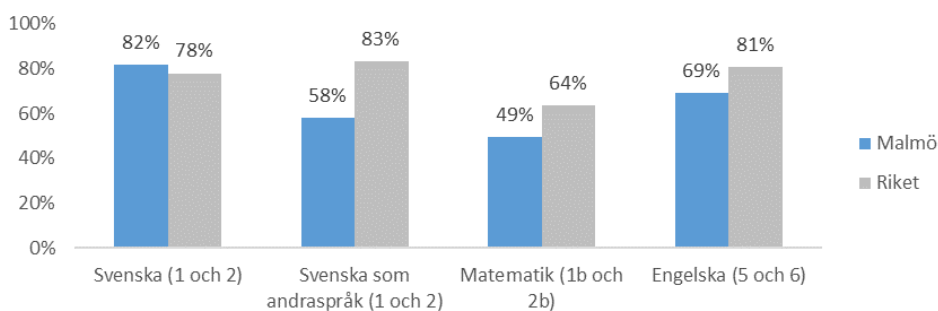

Diagram 11. Andel godkända betyg av avslutade kurser med och utan godkända betyg 2021. Gymnasial nivå. N = 2689 (Malmö), 81926 (Riket). Källa: Skolverket

I diagram 12 framstår skillnaden mellan 63 procent godkända betyg och 59 procent godkända betyg inte som särskilt markant. Det är värt att beakta att mellan 70 och 80 procent av eleverna studerar på distans, vilket medför att skillnaden får stort genomslag.

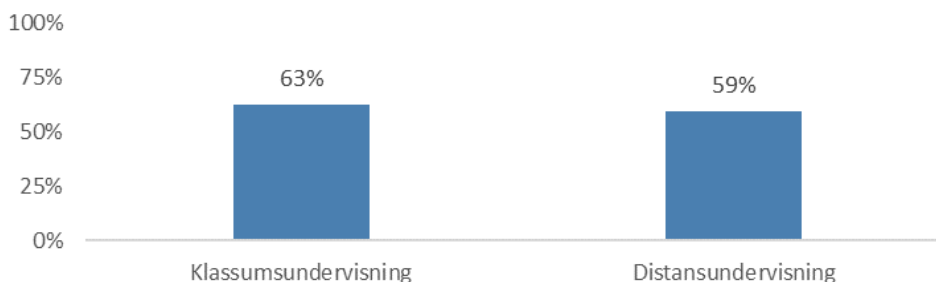

Diagram 12. Andel godkända betyg av satta betyg HT 2022. Allmänna kurser på gymnasial nivå. N = 2764 betyg (2022 HT) Källa: Malmö stad

Inom den gymnasiala vuxenutbildningen med fokus på allmänna kurser söker allt fler elever distansutbildningar, vilket innebär stora utmaningar i upplägget av undervisningen och för organisationen. Verksamheten utvecklar beredskapen att ta sig an utmaningen med att skapa distanskurser som bättre svarar mot elevernas behov. Skillnaderna i avbrott och resultat mellan klassrumsundervisning och olika former av distans har minskat, vilket kan tyda på att det finns andra faktorer som är kopplade till samtliga elevers möjligheter att klara sina studier. Verksamheten utvecklas under 2023 så att undervisning och stöd samspelar för att alla elever ska nå målen för sin kurs. Ett arbete pågår vilket involverar både den centrala studievägledningen och studievägledningen på skolan för att hitta sätt att nå fler Malmöbor innan de söker till de teoretiska, gymnasiala kurserna.

3.4.5 Yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning i egen regi

Diagram 13 visar andel godkända betyg av satta betyg inom yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning för samtliga utbildningar sammanslagna medan diagram 14 visar andel godkända betyg av satta betyg för kombinationsutbildningar med minst 20 satta betyg.

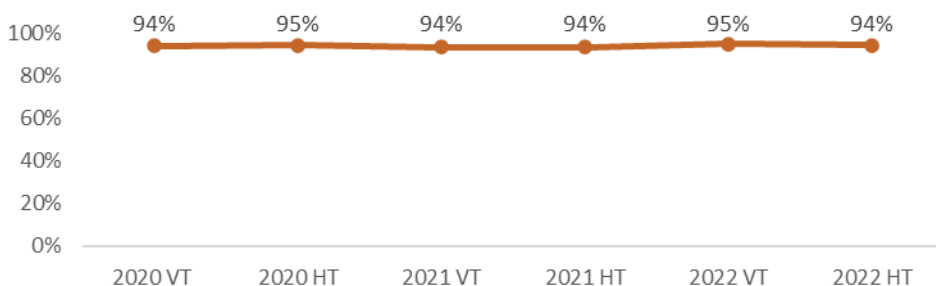

Diagram 13. Andel godkända betyg av satta betyg. Yrkesinriktad kommunal utbildning. N = 2877 (2022 HT) Källa: Malmö stad

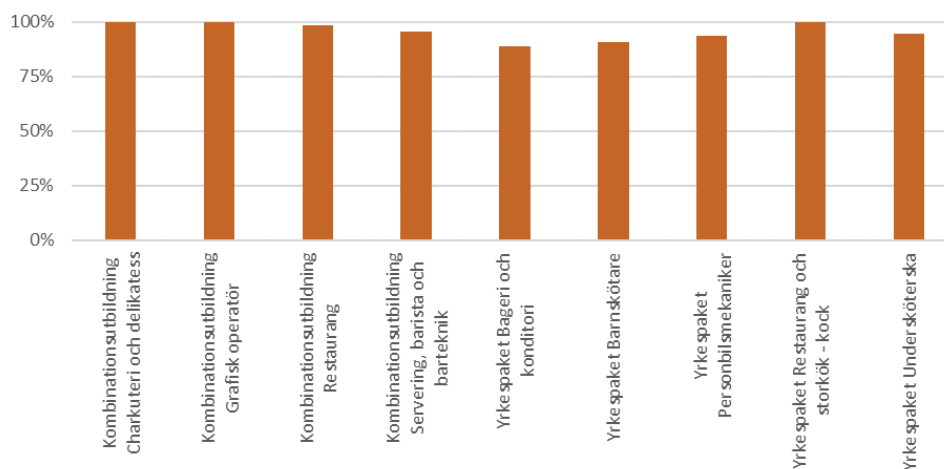

Diagram 14. Andel godkända betyg av satta betyg HT 2022 för kombinationsutbildningar med minst 20 satta betyg. Yrkesinriktad kommunal utbildning. N = 1903 betyg. Källa: Malmö stad

Elevsammansättningen inom både barn- och fritidsutbildningen och vård- och omsorgsutbildningen har delvis förändrats under året då förkunskapskraven för att antas till utbildningarna har reviderats. Numera krävs kunskaper motsvarande svenska, eller svenska som andraspråk, på gymnasial nivå för att antas till undersköterskeutbildningen. Samtidigt har söktrycket varit lägre, vilket har lett till att nästan samtliga sökande har kunnat erbjudas en plats.

Verksamheten ser en markant minskning av antalet elever till utbildningen samtidigt som undersköterska är ett bristyrke. Andelen unga elever är fortsatt hög inom vård- och omsorgsutbildningen. Bland unga elever är andelen män större än i gruppen som helhet. Den nya elevgruppen har mer förkunskaper med sig in i utbildningen samtidigt som andelen elever som vid kursstart uppger att de har behov av stöd och olika pedagogiska insatser i undervisningen har ökat. Elevgruppens efterfrågade behov kan komma att bli en utmaning för kommande läsår då verksamhetens utgifter samtidigt behöver minska.

De höjda antagningskraven kan ha påverkat andelen godkända betyg på barn- och fritidsutbildningen. Sambandet kan i dagsläget inte säkerställas. Det är även för tidigt att dra några slutsatser gällande den ökade längden på utbildningen och ökad måluppfyllelse.

3.4.6 Kommunal vuxenutbildning på entreprenad

Nedan visas andel godkända betyg av satta betyg, diagram 15, respektive andel godkända betyg av satta betyg för kombinationsutbildningar med minst 20

satta betyg, inom utbildning i extern regi, diagram 16. Elever som studerar i den upphandlade verksamheten har historiskt varit bättre rustade för studier utifrån prioriteringsgruppen som antagits jämfört med elever i egen regi.

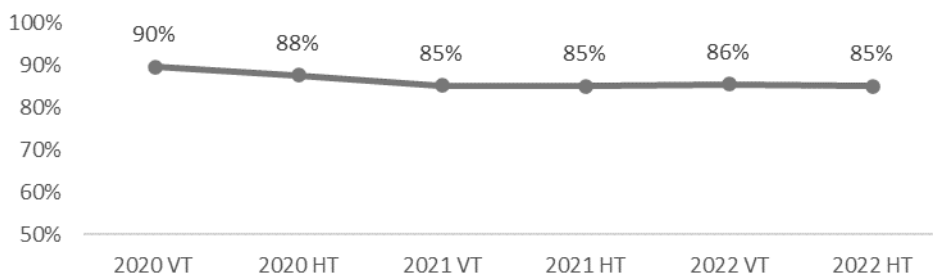

Diagram 15. Andel godkända betyg av satta betyg. Kommunal vuxenutbildning på entreprenad. N = 3652 (2022 HT) Källa: Malmö stad

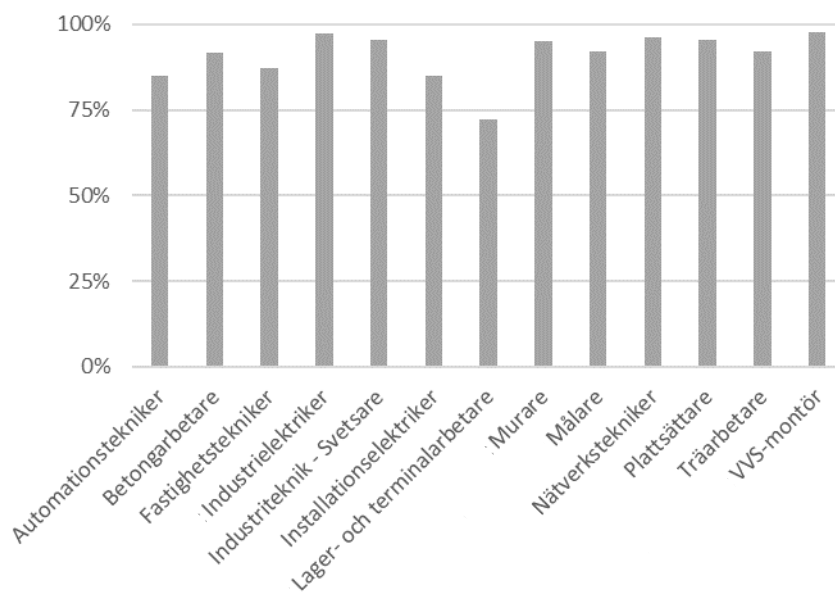

Diagram 16. Andel godkända betyg av satta betyg HT 2022 för kombinationsutbildningar med minst 20 satta betyg. Kommunal vuxenutbildning på entreprenad, endast yrkesutbildning. N = 1756 betyg. Källa: Malmö stad

Den interna arbetsorganisationen som skapades våren 2022 för den upphandlade verksamheten har skapat förutsättningar för eleverna. Fler professioner kopplas till den upphandlade verksamheten. Det medför att personberoendet blir mindre, vilket gynnar verksamheten. Verksamheten är beroende av ett gemensamt dokumentationssystem som gör studieplanen

tillgänglig för elev, pedagogisk personal, leverantör och rektor. En viktig förutsättning framåt är att utveckla system för dokumentation och uppföljning av elevernas individuella studieplaner.

3.4.7 Kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning

I diagram 17 visas andel godkända betyg av satta betyg samt andel godkända kursdeltagare av registrerade kursdeltagare. Inom särskild utbildning för vuxna får eleverna inte underkänt om de läser en kurs på grundläggande nivå, bara elever på gymnasial nivå eller sfi kan få underkänt. Det finns inga start- och slutdatum på kurserna. I stället går eleven kvar på en kurs tills denne blir godkänd. Därför är måttet andel godkända kursdeltagare av registrerade kursdeltagare också av relevans.

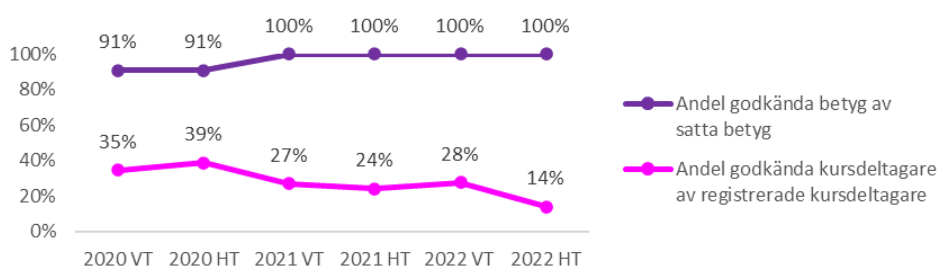

Diagram 17. Andel godkända betyg av satta betyg samt andel godkända kursdeltagare av registrerade kursdeltagare. Kommunal vuxenutbildning på entreprenad. N = 103 (2022 HT)
Källa: Malmö stad

Det är värt att notera att fokus för verksamheten inte alltid är att studierna för denna grupp ska leda till betyg utan till färdigheter som krävs för att exempelvis fungera i daglig verksamhet. Studierna ska även möjliggöra självständighet, vilket präglar utformningen av undervisningen.

4 Avslutande kommentarer

2022 skedde ett tydligt trendbrott med en minskning av antalet sökande till vuxenutbildningen i Malmö stad vilket direkt påverkat elevvolymerna och därmed antalet levererade helårsplatser i verksamheten. Minskningen har skett inom såväl sfi, grundläggande vuxenutbildning som gymnasial vuxenutbildning. Vuxenutbildningens omfattning avgörs inte i första hand av den demografiska utvecklingen. I stället påverkas den kommunala vuxenutbildningen i hög grad av resursfördelning, konjunktur, arbetsmarknadsläge, migration samt politiska inriktningsbeslut på statlig nivå.

Allt fler elever efterfrågar studier på distans eller i mer flexibel form. Det har även skett förändringar i vilken studietakt som efterfrågas. Den genomsnittlige eleven som läser inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning idag läser allt färre kurser och poäng per år. Nämnden ser en ökad efterfrågan på mer flexibla studieformer och lägre studietakt. Elever i vuxenutbildningen är en heterogen målgrupp med olika behov av utbildning, av att studera på olika tider och på olika sätt.

Efterfrågan på kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på grundläggande och gymnasial nivå samt inom sfi ökar. Utbildningen syftar till att ge målgrupperna de kunskaper och färdigheter som de behöver för att bättre klara arbete, boende, fritid eller fortsatta studier. Nämnden prioriterar att fortsatt kunna erbjuda Lärvox i den utsträckning som efterfrågas.

Nämnden fortsätter under 2023 att prioritera arbetet med ett brett utbud av studieformer och studietakt i syfte att erbjuda en vuxenutbildning som ger alla möjlighet att stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Fler kombinationsutbildningar, i vilka eleven kombinerar yrkesutbildning med sfi eller svenska som andraspråk, startas under 2023. Syftet är att möjliggöra övergångar från sfi och kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå till yrkesstudier på gymnasial nivå för att främja självförsörjning. Nämnden prioriterar även utvecklingen av ett brett utbud av yrkesvuxutbildningar.

Nämnden fattade i oktober 2022 (GYVF-2022-3377) beslut om fem fokusområden för vuxenutbildningen för 2023.

- En flexibel och individanpassad vuxenutbildning
- En ökad andel kombinationsutbildningar
- En sammanhållen utbildningskedja från utbildning i svenska för invandrare till gymnasial examen
- Övergångar mellan gymnasieskolan och vuxenutbildningen
- En ökad måluppfyllelse och en kortare studietid för den individuella eleven att uppnå sina mål

Med dessa fokusområden vidareutvecklar nämnden Malmö stads kommunala vuxenutbildning.

Bilaga

Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare

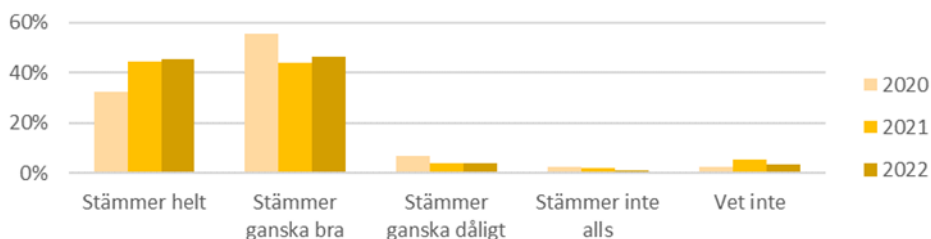

Diagram A. "Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i min kurs". Svenska för invandrare. N = 126 (2020), 1246 (2021), 1178 (2022) Källa: Malmö stad

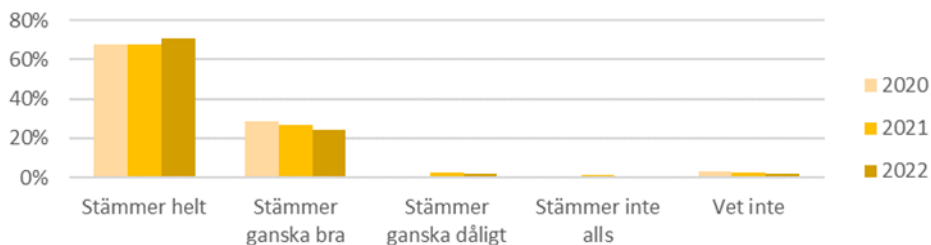

Diagram B. "Mina lärare ger mig det stöd och den hjälp jag behöver i skolarbetet". Svenska för invandrare. N = 126 (2020), 1246 (2021), 1178 (2022) Källa: Malmö stad

Diagram B är i annan skala än övriga diagram från elevenkäterna i rapporten. Det låga antalet respondenter 2020 beror på att enkäten till sfi-elever i egen regi detta år bara genomfördes i sex representativa grupper på grund av Covid-pandemin.

Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå

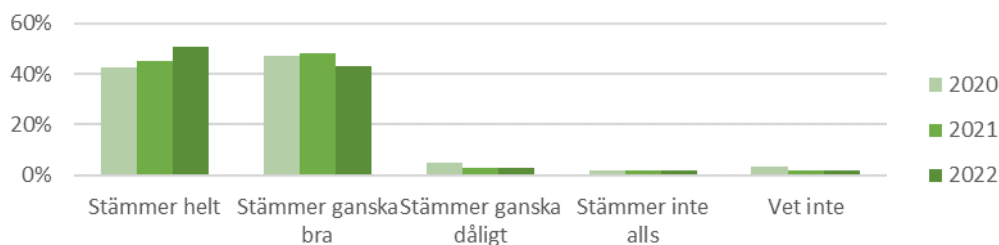

Diagram C. "Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i min kurs/mina kurser". Grundläggande nivå. N = 566 (2020), 265 (2021), 400 (2022) Källa: Malmö stad

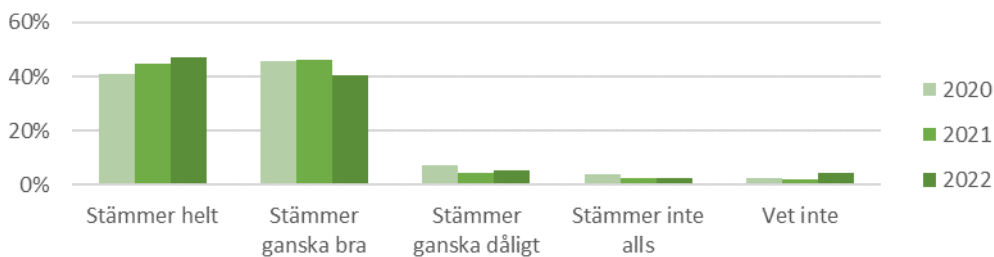

Diagram D. "Jag får det stöd och den hjälp jag behöver i mina studier". Grundläggande nivå. N = 566 (2020), 265 (2021), 400 (2022) Källa: Malmö stad

Kommunal vuxenutbildning allmänna kurser på gymnasial nivå

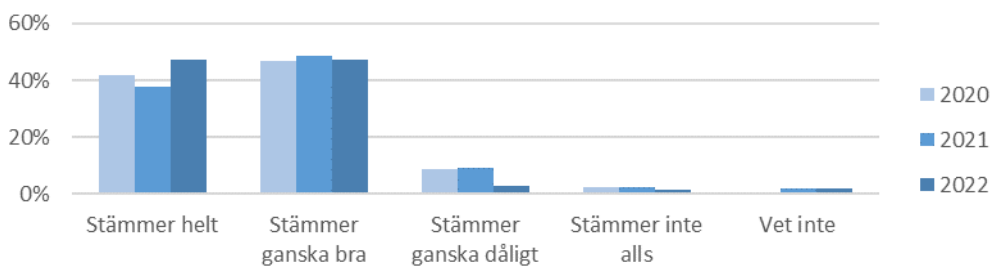

Diagram E. "Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i min kurs/mina kurser". Allmänna kurser på gymnasial nivå. N = 468 (2020), 206 (2021), 151 (2022) Källa: Malmö stad

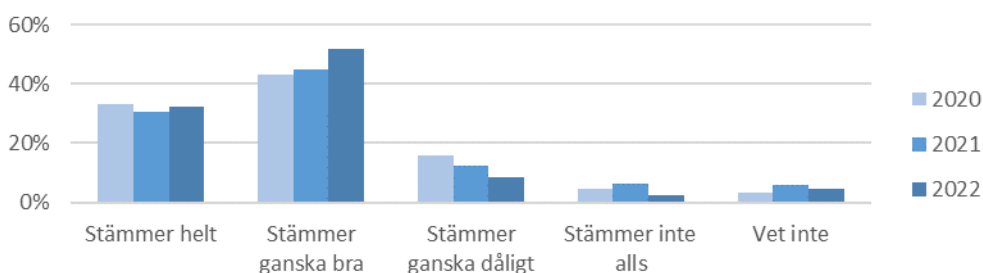

Diagram F. "Jag får det stöd och den hjälp jag behöver i mina studier". Allmänna kurser på gymnasial nivå. N = 468 (2020), 206 (2021), 151 (2022) Källa: Malmö stad

Yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning i egen regi

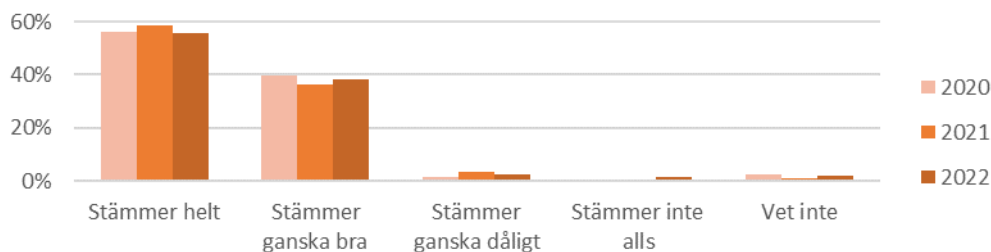

Diagram G. "Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i min utbildning". Yrkesinriktad kommunal utbildning. N = 320 (2020), 384 (2021), 242 (2022) Källa: Malmö stad

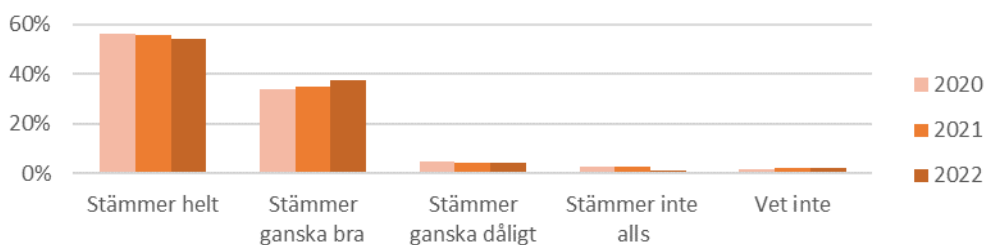

Diagram H. "Mina lärare ger mig det stöd och den hjälp jag behöver i skolarbetet". Yrkesinriktad kommunal utbildning. N = 320 (2020), 384 (2021), 242 (2022) Källa: Malmö stad

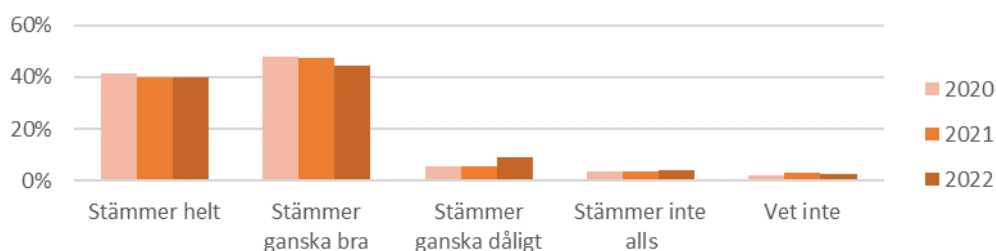

Diagram I. "Jag upplever att undervisningen är anpassad efter mina behov". Yrkesinriktad kommunal utbildning. N = 320 (2020), 384 (2021), 242 (2022) Källa: Malmö stad

Yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning i extern regi

Diagram J. "Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen i min utbildning". Kommunal vuxenutbildning på entreprenad. N = 581 (2020), 634 (2021), 460 (2022) Källa: Malmö stad

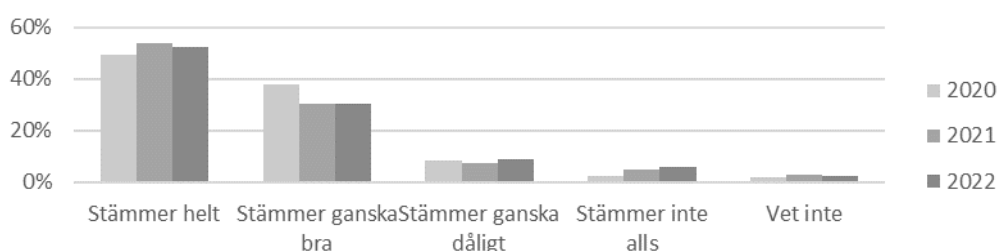

Diagram K. "Mina lärare ger mig det stöd och den hjälp jag behöver i skolarbetet". Kommunal vuxenutbildning på entreprenad. N = 570 (2020), 634 (2021), 460 (2022) Källa: Malmö stad

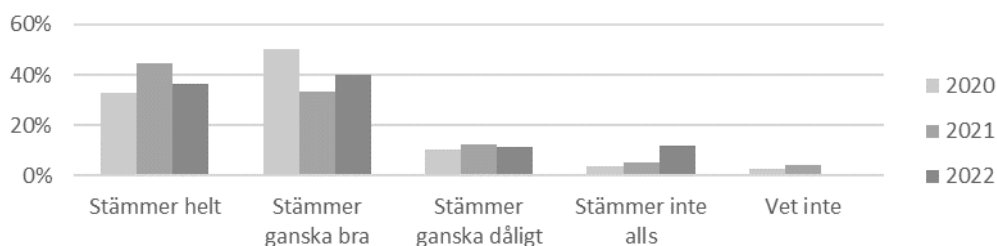

Diagram L. "Jag upplever att undervisningen är anpassad efter mina behov". Kommunal vuxenutbildning på entreprenad. N = 242 (2020), 156 (2021), 168 (2022) Källa: Malmö stad

Utifrån de skriftliga leverantörsuppföljningar som gjordes under perioden och i de uppföljande dialogmöten som följde har Iris Hadar och Merit fått som utvecklingsområde att få fler elever att göra språkpraktik. Skolorna har fått som riktlinje att få tre elever i praktik under hösten 2022. Detta kommer att följas upp av rektor. Mindre än hälften av eleverna uppger i elevenkäten att de har haft kontakt med studie- och yrkesvägledare inför studierna.